

Amsterdam Baroque Orchestra and Choir

Geadviseerd subsidiebedrag: € 0

Gevraagd subsidiebedrag: € 500.000

Over de instelling

Stichting Amsterdam Baroque Orchestra and Choir, podiumkunsten, muziekensembles en koren, Amsterdam

Stichting Amsterdam Baroque Orchestra and Choir (hierna: ABO&C) organiseert vanuit Amsterdam concerten en educatieve activiteiten in Nederland en vooral ook internationaal. Het ensemble speelt repertoire uit de oude muziek met een focus op Johann Sebastian Bach. Het staat sinds zijn oprichting onder artistieke leiding van Ton Koopman, die internationaal befaamd is om zijn benadering van oude muziek. Het ABO&C treedt op in een flexibele bezetting waarvoor wordt gekozen uit stabiele pools van zangers en instrumentalisten. De komende periode voegt ABO&C een derde tak toe, naast orkest en koor, namelijk de Amsterdam Baroque Academy, waarin Koopman zijn muzikale erfgoed zal overdragen aan nieuw talent.

Subsidieadvies

De aanvraag voldoet aan de eisen als bedoeld in artikel 3.17 van de Regeling op het specifiek cultuurbeleid.

De Raad voor Cultuur adviseert Stichting Amsterdam Baroque Orchestra and Choir geen subsidie toe te kennen.

De raad ziet ABO&C als een ensemble en koor met een rijke geschiedenis, een hoge artistieke kwaliteit en een bijzonder grote internationale reputatie. Het ensemble is zeer vakbekwaam, heeft grote kennis over de historische uitvoeringspraktijk, en presenteert daarmee belangwekkend erfgoed. Wel is de signatuur van het ensemble in hoge mate afhankelijk van artistiek leider Ton Koopman. De raad wijst erop dat een ensemble in de BIS voor zijn artistieke signatuur niet afhankelijk mag zijn van één artistiek leider.

Het ABO&C draagt bij aan genreontwikkeling in de oude muziek door zijn interpretaties steeds aan te passen op basis van nieuwe inzichten uit onderzoeken. De raad signaleert op basis van het ingediende plan geen vernieuwingen op andere aspecten.

Het is positief dat ABO&C een Academy wil toevoegen aan de activiteiten en ook educatieve activiteiten wil gaan ontplooien, maar deze plannen zijn nog onvoldoende uitgewerkt in de aanvraag en geven de raad niet het

vertrouwen dat het ensemble de komende periode in staat zal zijn deze genoemde BIS-taken voldoende te vervullen.

Met betrekking tot publieksbereik is het ensemble internationaal gezien goed zichtbaar. Nationaal ziet de raad nog veel kansen voor het ABO&C op dit vlak. De marketingstrategie daarvoor is echter onvoldoende uitgewerkt.

De toelichting op de begroting is onvoldoende om te kunnen beoordelen of de begrotingen voor 2021 en 2024 realistisch zijn. De raad oordeelt positief over de onderbouwing van het ABO&C voor wat betreft de ontwikkeling van primaire arbeidsvoorwaarden en eerlijke beloning, maar mist een uitwerking van secundaire arbeidsvoorwaarden.

Het ABO&C heeft voldoende internationale spreiding en wil in de toekomst ook de nationale spreiding verbeteren. Het ensemble was niet betrokken bij de ontwikkeling van de plannen van de Metropoolregio Amsterdam.

Het ensemble houdt zich naar eigen zeggen aan de Fair Practice Code maar de aanvraag is onvoldoende transparant om dit te kunnen beoordelen. Ook met betrekking tot de Governance Code Cultuur ontbreken enkele toelichtingen.

Het ABO&C geeft aan dat het in stand houden van de bestaande situatie op het gebied van diversiteit en inclusie prioriteit heeft; deze is volgens het ensemble bevredigend. De raad deelt deze mening niet en vindt het gebrek aan zelfreflectie in het toepassen van de Code Diversiteit en Inclusie bij het ABO&C zorgelijk.

Beoordeling

Artistieke/inhoudelijke kwaliteit van de kernactiviteiten

De raad ziet ABO&C als een ensemble en koor met een rijke geschiedenis en een bijzonder grote internationale reputatie. Deze reputatie hangt direct samen met die van artistiek leider Ton Koopman. Het ensemble is zeer vakbekwaam en heeft een grote kennis over de historische uitvoeringspraktijk zoals die sinds de jaren zeventig is ontwikkeld. De raad constateert dat het ABO&C hiermee belangwekkend erfgoed presenteert.

De raad heeft grote waardering voor de inspanningen van Ton Koopman en het ensemble om door middel van voortdurend onderzoek de oorspronkelijkheid van het ABO&C te blijven verdiepen. De raad acht het van belang dat het erfgoed van Ton Koopman wordt gedigitaliseerd en prijst het ABO&C voor het onderbrengen van zijn bibliotheek in het Orpheus Instituut.

De raad deelt de constatering van ABO&C dat het nadelen heeft om een orkest altijd te laten leiden door een enkele artistiek leider. De raad heeft veel respect voor de enorme bijdrage die Ton Koopman aan het ABO&C en aan de Nederlandse ensemblecultuur heeft geleverd, maar signaleert tegelijkertijd dat waarborging van de continuïteit van het ABO&C onvoldoende blijkt uit de aanvraag. In het plan geeft ABO&C aan op zoek te gaan naar geestverwanten die opgeleid kunnen worden tot opvolger van Ton Koopman. De raad is verheugd over het voornemen van het ABO&C om het ensemble toekomstbestendig te maken en waardeert de plannen om in de toekomst mogelijke opvolgers, artistiek leiders en dirigenten op te leiden, maar uit de aanvraag wordt niet duidelijk in welke mate er mogelijke opvolgers in beeld zijn en/of hoe die zullen worden geworven en begeleid.

Uit de aanvraag blijkt dat enkele orkest- of koorleden zelf onderzoek doen naar de historische uitvoeringspraktijk en promoveerden (of binnenkort zullen promoveren) bij Ton Koopman aan de Universiteit Leiden. In het plan wordt echter niet duidelijk in hoeverre deze ensembleleden ook invloed hebben op de interpretaties en artistieke signatuur van het ABO&C. Evenmin is duidelijk hoe 'artistic research in and through musical practice' vorm krijgt. De raad ziet kansen voor het ABO&C om de individuele kwaliteiten van ensembleleden meer naar voren te brengen.

Vernieuwing

Het ABO&C presenteert oude muziek met de muziek van Johann Sebastian Bach als middelpunt. De muzikale interpretaties van het ABO&C zijn geworteld in het onderzoek naar de historische uitvoeringspraktijk dat plaatsvindt sinds de jaren zeventig, en worden steeds aangepast op basis van nieuwe inzichten uit deze onderzoekstraditie. Hierbij draagt het ABO&C bij aan genreontwikkeling in de oude muziek.

De raad signaleert bij het ABO&C op basis van het ingediende plan geen vernieuwingen in presentatievorm, werkwijze, locaties, samenwerkingen, publieksbenadering of financieel beleid.

De raad ziet veel kansen voor het ABO&C om zijn belangrijkste kapitaal door te geven door middel van talentontwikkeling. De raad waardeert dan ook het plan van ABO&C om zijn activiteiten op het gebied van talentontwikkeling uit te breiden naar een Academy (genaamd ABOC&A) in samenwerking met het Koninklijk Conservatorium. De raad vraagt zich wel af in welke mate deze samenwerking afhankelijk is van de artistiek leider.

De plannen voor de ABOC&A bevinden zich duidelijk nog in een startfase. ABO&C geeft aan in Nederland weinig musici voor zijn eigen orkest en koor te kunnen vinden. De raad ziet kansen voor ABO&C om deze situatie te verbeteren door juist te investeren in talentontwikkeling.

Eerlijke beloning en gezonde bedrijfsvoering

De liquiditeit, solvabiliteit en het weerstandsvermogen van het ABO&C waren in 2018 aan de lage kant. Wel is het eigen-inkomstenpercentage van het ABO&C gestegen tussen 2017 en 2018. De stichting was in 2018 bijna volledig afhankelijk van publieksinkomsten.

De raad kan op basis van de begroting van het ABO&C niet voldoende beoordelen of deze realistisch is voor 2021 en 2024, omdat de realisatie in 2017 en 2018 behoorlijk verschilde. De stichting was vooral actief in het buitenland, maar wil vanaf 2021 weer meer concerten gaan geven in Nederland. De financieringsmix en lastenposten veranderen daardoor. De toelichting hierop is summier en ontbreekt bij sommige baten- en lastenposten volledig. Het ABO&C noemt in de aanvraag niet duidelijk welke (financiële) risico's er zijn en wat de organisatie doet om hiermee om te gaan.

De raad oordeelt positief over de onderbouwing van het ABO&C voor wat betreft de ontwikkeling van primaire arbeidsvoorwaarden. Het ABO&C is aangesloten bij de NAPK, dat een concept cao-muziekensembles heeft ontwikkeld met de aangesloten ensembles. Vooruitlopend op het hanteren van de nieuwe cao-muziekensembles kiest het ABO&C er nu al voor de beloning van zowel personeel in dienst als van ingehuurde krachten in de loop van de jaren 2021 – 2024 in overeenstemming te brengen met de in het cao-voorstel genoemde bedragen.

Voor wat betreft de secundaire arbeidsvoorwaarden signaleert de raad dat het ABO&C zijn aandachtspunten niet tot nauwelijks heeft uitgewerkt in het activiteitenplan. Het is onduidelijk welke afspraken op dit vlak het ensemble heeft gemaakt met werknemers.

Bevordering van educatie en participatie (inclusief publieksbenadering)

De raad constateert dat het ABO&C internationaal gezien goed zichtbaar is en veel publiek bereikt via mediakanalen zoals radio. Nationaal ziet de raad nog veel kansen voor het ABO&C op marketinggebied. De raad vindt de mate van reflectie van het ABO&C op het eigen publieksbereik binnen Nederland positief. Ook waardeert de raad de ambitie van het ensemble om 'alle gangbare en denkbare strategieën naar vermogen' in te zetten, maar hij vindt het jammer dat een uitwerking van deze strategieën ontbreekt, evenals een gedegen omschrijving van de doelgroepen die het ensemble wil bereiken. Het ABO&C geeft alleen aan dat het een breder en jonger publiek wil bereiken dan zijn huidige publiek, dat naar eigen zeggen voornamelijk bestaat uit muziekliefhebbers met een hoge leeftijd en een Nederlandse culturele achtergrond. Uit de aanvraag blijkt dat het ABO&C met ingang van 2021 online contentmarketing wil gaan inzetten om dit te bewerkstelligen.

Uit de aanvraag blijkt onvoldoende welke strategie het ensemble hierbij volgt en waarom tot op heden nog niet voor deze vorm van marketing is gekozen.

Het educatiebeleid van het ABO&C is in het plan zeer summier uitgewerkt. Het ABO&C noemt drie muziektheaterproducties voor kinderen die het ad hoc en in een laat stadium aan tournees toevoegt. Deze producties zijn in de aanvraag niet verder toegelicht. Ook blijkt niet uit de aanvraag wat de specifieke doelgroep van de verschillende producties is, of hier een educatieve medewerker aan verbonden is, of deze voorstellingen georganiseerd worden in samenwerking met scholen en of er een langlopende leerlijn met scholen bestaat of in ontwikkeling is.

Geografische spreiding

Het ABO&C heeft voldoende internationale spreiding en zichtbaarheid. Nationaal was de spreiding de afgelopen periode minimaal door het kleine aantal concerten dat het ensemble in Nederland geeft. Uit de aanvraag blijkt dat het ABO&C ook in 2021 meer in het buitenland zal optreden dan in Nederland. In 2024 is het ensemble van plan om meer concerten in Nederland te spelen.

Het ABO&C is niet betrokken geweest bij de ontwikkeling van de plannen van de Metropoolregio Amsterdam (MRA) en gaat in de aanvraag niet in op de binding met samenwerkingspartners binnen zijn stedelijke cultuurregio. De internationale rol van het ensemble past wel binnen het profiel van de MRA. Uit het activiteitenplan valt niet op te maken of het publiek van het ABO&C aansluit bij de duiding van het cultuurpubliek in de MRA. De raad ziet kansen voor het ensemble om samenwerkingen met partners in deze stedelijke cultuurregio te ontwikkelen.

Toepassing Fair Practice Code

Het ABO&C streeft naar het toepassen van de Fair Practice Code in de toekomst. Uit de aanvraag blijkt niet in hoeverre de huidige betaling van musici van het ABO&C voldoet aan de Fair Practice Code. Het ABO&C schrijft dat het vooruitlopend op de inwerkingtreding van de cao voor muziekensembles ervoor kiest de beloning van zowel personeel in dienst als ingehuurde krachten in de loop van de jaren 2021 – 2024 in overeenstemming te brengen met de in het cao-voorstel genoemde bedragen. De raad constateert in de begroting een stijging van de personeelslasten in de periode 2021 – 2024, maar een verdere toelichting of berekening ontbreekt.

Het ABO&C geeft aan dat de eigen bedrijfsvoering zo transparant mogelijk is en gedeeld wordt. De raad waardeert dit voornemen maar constateert dat er onvoldoende transparantie blijkt uit de aangeleverde gegevens.

Met betrekking tot duurzame inzetbaarheid en scholing en ontwikkeling van medewerkers waardeert de raad de ambities van het ensemble om hierin te investeren. Uit de aanvraag wordt niet duidelijk of met deze investering ook de pool van musici en zangers bedoeld wordt. In de toelichting op de Code Diversiteit en Inclusie geeft het ensemble aan dat samenwerken met de artistiek leider voor de musici een permanente leerschool is. De raad onderschrijft de meerwaarde van kennisdeling binnen het ensemble maar vraagt zich af of de organisatie ook inzet op een bredere ontwikkeling van musici.

Ook wordt niet duidelijk uit het plan in welke mate er secundaire arbeidsvoorwaarden voor musici zijn en of er regelmatig evaluaties plaatsvinden met medewerkers. Verder ontbreekt een reflectie op het freelance inhuren van musici en zangers.

Toepassing Governance Code Cultuur

Het ABO&C zegt de Governance Code Cultuur te onderschrijven. De stichting heeft een bestuursmodel en de zittingstermijn, het takenpakket en de verantwoordelijkheden van de bestuursleden zijn vastgelegd, al is het niet duidelijk of er ook een directiereglement is. Uit de aanvraag blijkt niet of het bestuur zelfevaluatie toepast.

Het ABO&C schrijft dat het streeft naar een laagdrempelige afwikkeling van eventuele geschillen. Onduidelijk is hoe dit uitgewerkt wordt en of er een vertrouwenspersoon aanwezig is bij het ensemble.

De raad constateert verder dat een toelichting op de rol van musici bij de besluitvorming ontbreekt.

Toepassing Code Diversiteit en Inclusie

Het ABO&C geeft aan op dit moment onvoldoende invulling te geven aan de Code Diversiteit en Inclusie op het gebied van culturele diversiteit. De raad onderschrijft dat. Een visie op mogelijke verbeteringen ontbreekt echter in de aanvraag. Zo wordt er niet actief gezocht naar meer diverse partners of publiek en heeft het ensemble geen ambities om het eigen personeel diverser te maken. Ook geeft het ensemble aan geen invloed te hebben op de diversiteit en inclusie bij zijn enige partnerschap, het Koninklijk Conservatorium. De raad is van mening dat het ensemble op deze gebieden veel kansen laat liggen.

Het ABO&C geeft zelf aan dat het als prioriteit heeft de bestaande situatie op het gebied van diversiteit en inclusie in stand te houden; deze is volgens het ensemble bevredigend. De raad deelt deze mening niet en vindt het gebrek

aan zelfreflectie in het toepassen van de Code Diversiteit en Inclusie bij het ABO&C zorgelijk.